

Skilsmisse og det, der er værre.

Har vi råd til det ?

De fleste skilsmisser begynder fredeligt. Man lover at behandler hinanden pænt og finde ud af tingene ved at tale sammen. Nogen holder også den aftale. Andre holder den oprindelige aftale om at leve sammen til døden dem skiller. Men alligevel kan det blive øv-dyrt at komme ud af ægteskabet.

Fælleseje – hvad er der egentlig fælles ved det ?

Når vi gifter os, får vi i Danmark automatisk den formueordning, der kaldes fælles-eje. Man kunne tro, at ægtefællernes formue derved bliver én fælles pulje, men sådan er det ikke.

Selvom man er gift og har formuefællesskab, har ægtefællerne stadig hver deres separate formue – hver ægtefælle ejer (kun) sine egne aktiver og sin egen gæld. Man kan kun bestemme over sin egne aktiver og kreditorerne kan ikke kræve pengene hos den anden ægtefælle.

Og når man går eller dør fra hinanden, gøres ægtefællernes formue op hver for sig. Mange tror, at samtlige aktiver og passiver (gæld) skal deles lige, således at hver ægtefælle får halvdelen af nettoformuen. Sådan er det *ikke*.

Hvis den enkelte ægtefælles *nettoformue* (aktiverne med fradrag af gæld) er positiv, skal ægtefællen aflevere halvdelen af overskuddet til den anden. Hvis begge ægtefællers dele er positive, vil de reelt dele det samlede overskud.

Men hvis en ægtefælles nettoformue er negativ (gælden er større end aktiverne), hænger den ægtefælle selv på gælden. Den skal ikke deles.

Man kan leve med det

Så længe man er gift, kan man sagtens leve med, at den ene ægtefælle har stor gæld (og derfor ikke kan eje noget, uden at kreditorerne fordrer pant eller udlæg i det), mens den anden ejer f.eks. hus og bil. Men i det øjeblik ægtefællerne skal skilles eller dør fra hinanden, skal formuefællesskabet ophøre, og så ændres situationen fuldstændig – for i det øjeblik skal "den rige" ægtefælle aflevere halvdelen af sit overskud til "den fattige" ægtefælle (eller måske rettere hans kreditorer). Og man skal huske, at denne situation opstår ikke alene, hvis man går fra hinanden, men også hvis den ene ægtefælle afgår ved døden.

Hvis ægtefæller er i den situation, at den ene har stor gæld og den anden ejer aktiverne, herunder f.eks. huset, som de bor i, bør de overveje at sikre hinanden ved at lave særeje – og eventuelt tillige testamente og/eller arveafkald.

Det er ikke rart at blive tvunget ud af

Den typisk største "udfordring" er huset – ægtefællernes bolig. Den opfattes som fælles, men ofte er det kun den ene ægtefælle, der står på skødet.

Det kan være, at huset netop er "den rige" ægtefælles eneste aktiv. Ægtefællerne har måske sikret sig på den måde for mange år siden, da den ene ægtefælles virksomhed begyndte at gå skidt. Og det har fungeret fint, mens de begge levede. Men hvis så den "fattige" ægtefælle afgår ved døden, skal den rige ægtefælle aflevere halvdelen af sin formue – til mandens kreditorer eller – hvis manden selv ejer mere, end han skylder væk – til deling mellem mandens arvinger (hvor ægtefællen også selv er arving).

På det tidspunkt er ægtefællerne ofte op i årene – og virkeligheden er, at der står en enke, som måske ejer et gældsfrit hus. Hun er ked af at have mistet sin mand, men det bliver ikke bedre, når hun får at vide, at hun skal aflevere halvdelen af friværdien i huset til dækning af mandens gæld fra en virksomhed, som gik ned for måske mange år siden. Det er bestemt ikke en ønskesituation – den betyder jo oftest, at den stakkels kone, der sørger over sin mand, skal finde et andet sted at bo, fordi huset skal sælges, så hun kan betale halvdelen af sit "overskud".

Der er ikke overskud til livsglæde i den situation, det er ganske vist.

Problemet eksisterer også, men på anden vis, hvis det er den "rige" ægtefælle, der afgår ved døden – den "fattige" ægtefælle/hans kreditorer modtager halvdelen af formuen, fordi der er formuefællesskab og arver derudover en god del af formuen. Måske havde den "fattige" ægtefælle været bedre stillet, hvis ægtefællerne havde sørget for, at den "rige" ægtefælles formue ved dødsfald tilfaldt børnene? Måske kunne den efterladte så bo til leje hos børnene? Eller få lidt penge til indskud i den anden bolig?

Få aftalerne på plads i god tid

Hvis ægtefæller er i den situation, at den ene ægtefælle har stor gæld (eller risiko derfor), mens den anden ægtefælle ejer f.eks. huset eller andre aktiver, bør de overveje, om de skal sikre sig til den tid, hvor en af dem afgår ved døden. Ved at lave aftale om særeje, oprette testamente, give arveafkald eller hvad der nu måtte være mest hensigtsmæssigt i netop deres situation.

Det bør også overvejes, om der eventuelt kunne være mulighed for at indgå en aftale med kreditorerne om betaling af mindre beløb for at bringe gælden til ophør.

Tal med en advokat – lad være at "lade stå til". Pludselig er det for sent. Jeg ser det (for) ofte som bobestyrer – den efterladte ægtefælle, der mister både sin livsledsager, sin bolig og sin tryghed.

Få det nu gjort !